

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-42059/8

Podgorica, 11.12.2025.godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji

Veza: Vaš akt br. 10/1-1-01-040/25-42059/7 od 05.12.2025. godine

Poštovani,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Naime, primjenom predloženih rješenja iz Predloga zakona stvoriće se preduslovi za otpočinjanje automatske razmjene informacija osim o finansijskim računima rezidenata drugih država i automatska razmjena informacija o korisnicima digitalnih platformi i korisnicima usluga povezanih kriptovisnim. Takođe, propisuje se jednak poreski tretman rezidenata Crne Gore i rezidenata država članica EU, drugih država odnosno teritorija država u pogledu ostvarivanja njihovih prava i obaveza kada su poreski obveznici u Crnoj Gori. Na ovaj način biće izvršeno usklađivanje važećeg zakona sa direktivama EU u dijelu slobode kretanja radnika, koji propisuju jednak tretman državljanina EU u pogledu korišćenja poreskih olakšica prilikom zapošljavanja.

Pored navedenog, predmetni zakon se usklađuje sa Direktivom Savjeta 2010/24, 2021/514/EU i 2023/2226, koje se odnose na uzajamnu pomoć kod naplate potraživanja u vezi poreza, carina i drugih mjera, pravila izvještavanja za operatore digitalnih platformi i pravila izvještavanja za pružaoce usluga o korisnicima usluga povezanih sa kriptovisnim. Uzimajući u obzir navedeno, na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju navedenog Predloga zakona nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore kao i da ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Shodno navedenom, sa aspekta državnog budžeta nemamo primjedbi na Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PORESKOJ ADMINISTRACIJI

Član 1

U Zakonu o poreskoj administraciji („Službeni list RCG“, br. 65/01 i 80/04 i „Službeni list CG“, br. 20/11, 28/12, 8/15, 47/17, 52/19, 145/21 i 15/25) u članu 2 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Rezidenti države članice Evropske unije (u daljem tekstu: država članica EU), druge države odnosno teritorije države, kada su poreski obveznici, imaju jednaka prava i obaveze kao i rezidenti Crne Gore, u smislu ovog zakona.“

Član 2

U članu 4 stav 1 mijenja se i glasi:

“Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **poreski organ** je organ državne uprave ili organ jedinice lokalne samouprave u čijoj nadležnosti su poslovi utvrđivanja, naplate i kontrole poreza;
- 2) **porez i druge dažbine** su porezi, doprinosi, takse, naknade i druga novčana davanja utvrđena zakonom;
- 3) **poreski obveznik** je lice koje, u skladu sa poreskim i drugim zakonima, podliježe obavezi plaćanja poreza;
- 4) **poreski dužnik** je poreski obveznik koji je dužan da plati porez, poreski jemac i poreski isplatilac odnosno posrednik;
- 5) **poreski jemac** je lice koje je odgovorno za plaćanje poreskog duga poreskog obveznika, ako poreski obveznik nije izmirio taj dug po dospelosti;
- 6) **poreski isplatilac odnosno posrednik** je lice koje je, u skladu sa poreskim propisima, dužno da od drugog lica obustavom ili na neki drugi način naplati porez i da ga uplati na odgovarajući uplatni račun;
- 7) **poreski zastupnik** je lice koje je u skladu sa zakonom ovlašćeno da vodi dio ili sve poslove poreskog obveznika u vezi sa ispunjavanjem poreskih obaveza;
- 8) **poreski punomoćnik** je lice koje poreski obveznik pismeno ovlasti da u njegovo ime i za njegov račun vodi poslove u vezi sa izvršavanjem poreskih obaveza u skladu sa poreskim propisima;
- 9) **knjige i evidencije** predstavljaju dokumentaciju propisanu posebnim zakonom koju je poreski obveznik dužan da vodi o svom poslovanju, a služe u svrhu utvrđivanja poreske obaveze;
- 10) **lice** je pravno lice, dio pravnog lica, organizacija, preduzetnik i fizičko lice koje je dužno da postupa po ovom zakonu;
- 11) **nalog za prenos** je dokument kojim se vrši prenos sredstava sa računa poreskog obveznika na račune za plaćanje poreza;
- 12) **izvještajna finansijska institucija** je finansijska institucija u Crnoj Gori koja je obveznik izvještavanja, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumom, koja je rezident Crne Gore, osim poslovne jedinice te finansijske institucije koja se nalazi van Crne Gore, kao i poslovna jedinica finansijske institucije koja nije rezident Crne Gore, a koja u skladu sa zakonom posluje u Crnoj Gori, isključujući finansijsku instituciju koja, na osnovu potvrđenog međunarodnog sporazuma nije obveznik izvještavanja;
- 13) **platforma** je softver, uključujući internet stranicu ili njen dio, osim softver pomoću kojeg se omogućava obrada plaćanja u vezi obavljanja ili oglašavanja relevantne aktivnosti i preusmjerenje ili premještanje korisnika platformi, kao i aplikacije, uključujući mobilne aplikacije, kojima korisnici mogu pristupiti i kojima se omogućava prodavcima proizvoda i pružaocima usluga da stupe u kontakt sa korisnicima, kao i aranžmane za prikupljanje i plaćanje naknade za relevantnu aktivnost;

14) **operater platforme** je pravno lice ili pravni aranžman koji sa prodavcem proizvoda ili pružaocem usluga (u daljem tekstu: korisnik platforme) zaključuje ugovor o korišćenju platforme ili dijela platforme za obavljanje različitih aktivnosti uz naknadu;

15) **izvještajni operater platforme** je operater platforme u Crnoj Gori koji je obveznik izvještavanja, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumom, koji je rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja ili ima stalnu poslovnu jedinicu koja u skladu sa zakonom posluje u Crnoj Gori, ili nije rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja niti ima stalnu poslovnu jedinicu u Crnoj Gori ali omogućava korisnicima platforme relevantne aktivnosti u vezi iznajmljivanja nepokretnosti koja se nalazi u Crnoj Gori, isključujući operatera platforme koji, na osnovu potvrđenog međunarodnog sporazuma, nije obveznik izvještavanja;

16) **kriptoimovina** je digitalni prikaz vrijednosti ili prava koje se može prenijeti i skladištiti elektronskim putem, koristeći tehnologije distribuiranog zapisa ili druge slične tehnologije uključujući i token elektronskog novca;

17) **kriptoimovina o kojoj se izvještava** je svaka kriptoimovina koja nije digitalna valuta Centralne banke, elektronski novac, uključujući i token elektronskog novca ili bilo koja kriptoimovina za koju je izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoimovinom na odgovarajući način utvrdio da ne može služiti za plaćanja ili ulaganja;

18) **pružalac usluga povezan sa kriptoimovinom** je privredno društvo, pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice čija je djelatnost ili poslovanje pružanje jedne ili više usluga povezanih s kriptoimovinom korisnicima kriptoimovine na profesionalnoj osnovi i koje ima odobrenje za rad kao pružalac usluga povezanih sa kriptoimovinom;

19) **izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoimovinom** je svaki pružalac usluga povezan sa kriptoimovinom ili subjekt povezan sa kriptoimovinom u Crnoj Gori koji je obveznik izvještavanja, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumom, koji je rezident Crne Gore i koji pruža jednu ili više usluga povezanih sa kriptoimovinom kojima se sprovode transakcije razmjene u ime i za račun korisnika kriptoimovine o kojem se izvještava;

20) **poreska obaveza** obuhvata: porez, kamatu i troškove postupka.“

Član 3

U članu 5 stav 3 riječi: “koje uvodi jedinica lokalne samouprave” zamjenjuju se riječima: “koji su prihodi jedinice lokalne samouprave”.

Član 4

U članu 6 stav 1 tačka 21a riječi: “država članica Evropske unije (u daljem tekstu: EU)” zamjenjuju se riječima: “država članica EU”.

Član 5

Poslije člana 14f dodaju se dva nova člana koji glase:

„Izvještavanje o korisnicima digitalnih platformi radi razmjene informacija

Član 14g

(1) Izvještajni operater platforme dužan je da, prikuplja podatke i vodi evidenciju o korisnicima platforme, odnosno naručiocima oglasa o prodaji i iznajmljivanju nepokretnosti i parking mjesta, prodaji proizvoda i pružanju usluga i iznajmljivanju bilo koje vrste prevoza, o ukupno plaćenim naknadama i broj relevantnih aktivnosti u vezi kojih je ta naknada naplaćena, o porezima, naknadama ili provizijama koje je obustavio ili naplatio korisnicima platforme tokom perioda o kojem izvještava i preduzima mjere produbljene provjere, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

(2) Izvještajni operater platforme dužan je da, osim podataka iz stava 1 ovog člana, od naručioca oglasa i reklama pribavi i dostavi poreskom organu i podatke o:

- pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;
- fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta.

(3) Izvještajni operater platforme dužan je da, vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi.

(4) Izvještajni operater platforme dužan je da, dostavlja potpune i tačne podatke iz st. 1 i 2 ovog člana, poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, u skladu sa zakonom i drugim propisom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumima.

(5) Izvještajni operater platforme, prije dostavljanja poreskom organu podataka iz st. 1 i 2 ovog člana o kojima izvještava, obavještava lice, čije podatke će prikupljati i dostavljati poreskom organu, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države.

(6) Izvještajni operater platforme dužan je da podatke iz st. 1 i 2 ovog člana dostavlja nadležnom poreskom organu, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik platforme identifikovan kao korisnik platforme o kojem se izvještava.

(7) Izvještajni operater platforme i operater platforme koji ne izvještava dužni su da podnesu prijavu za registraciju nadležnom poreskom organu, u skladu sa ovim zakonom i zakonom o registraciji privrednih i drugih subjekata.

(8) Ako je operater platforme Crne Gore identifikovan kao izvještajni operater platforme u više država može da izabere jednu državu u kojoj će ispuniti obavezu izvještavanja i dužan je da o tome obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore i države u kojoj izvještava.

(9) Bliži način izvještavanja iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izvještavanje o korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom

Član 14h

(1) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom dužan je da, prikuplja podatke i vodi evidenciju o korisnicima kriptoinovine, fizičkih ili pravnih lica koji su korisnici o kojim se izvještava ili imaju jedno ili više fizičkih lica koja imaju kontrolu, a koji su lica o kojim se izvještava, kao i o pruženim uslugama korisnicima kriptoinovine, preduzetim aktivnostima, nalogima i sprovedenim transakcijama sa iznosima i datumima transakcija, kao i ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptoinovine za svaku vrstu kriptoinovine o kojoj se izvještava sa stanjem imovine na kraju izvještajnog perioda i preduzima mjere produbljene provjere, na osnovu Standarda zajedničkog izvještavanja, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

(2) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom dužan je da, osim podataka iz stava 1 ovog člana, od vlasnika odnosno korisnika kriptoinovine pribavi i dostavi poreskom organu i podatke o:

- pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;
- o fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta.

(3) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom dužan je da, vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi.

(4) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom dužan je da, dostavlja potpune i tačne podatke iz st. 1 i 2 ovog člana poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, u skladu sa zakonom i drugim propisom, odnosno potvrđenim međunarodnim sporazumima.

(5) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom, prije dostavljanja poreskom organu podatke iz st. 1 i 2 ovog člana o kojima izvještava, obavještava lice, čije podatke će prikupljati i dostavljati

poreskom organu, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države.

(6) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom dužan je da, podatke iz st. 1 i 2 ovog člana dostavlja nadležnom poreskom organu, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik kriptoinovine identifikovan kao korisnik o kojem se izvještava.

(7) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom koji izvještava i pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom koji ne izvještava dužni su da podnesu prijavu za registraciju kod nadležnog poreskog organa, u skladu sa zakonom i upišu u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom kod Komisije za tržište kapitala Crne Gore u skladu sa zakonom kojim se uređuju mjere i radnje koje se preduzimaju radi sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(8) Ako je pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom u Crnoj Gori identifikovan kao izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom u više država može da izabere jednu državu u kojoj će ispuniti obavezu izvještavanja i dužan je da o tome obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore i države u kojoj izvještava.

(9) Bliži način izvještavanja iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo."

Član 6

U članu 16 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Podaci koji se razmjenjuju na zahtjev, automatski i spontano sa nadležnim organima države članice EU, druge države odnosno teritorije države, a predstavljaju poresku tajnu uživaju zaštitu u skladu sa zakonom."

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Član 7

U članu 16b u stavu 1 tačka 2 poslije alineje c dodaju se dvije nove alineje koje glase:

„d) korisnicima platforme, odnosno o prodaji i iznajmljivanju nepokretnosti i parking mjesta, prodaji proizvoda i pružanju usluga i iznajmljivanju bilo koje vrste prevoza, o ukupno plaćenim naknadama i broj relevantnih aktivnosti u vezi kojih je ta naknada naplaćena, o porezima, naknadama ili provizijama koje je operater platforme obustavio ili naplatio korisnicima platforme, u roku od dva mjeseca od isteka perioda o kojem se izvještava;

e) ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptoinovine u roku od devet mjeseci od isteka kalendarske godine za koju se izvještaj podnosi;

Poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koji glase:

„(3) Za potrebe razmjene informacija na zahtjev nadležnog organa država iz stava 1 ovog člana, tražene informacije smatraju se predvidljivo relevantnim ako u trenutku podnošenja zahtjeva nadležni organ koji podnosi zahtjev smatra da, u skladu sa njegovim nacionalnim zakonodavstvom, postoji razumna mogućnost da će tražene informacije biti relevantne za poreska pitanja jednog ili više poreskih obveznika, nezavisno od toga da li su identifikovani imenom ili na neki drugi način, i biti opravdane za preduzimanje određenih upravnih radnji.

(4) Za potrebe dokazivanja predvidljive relevantnosti traženih informacija nadležni organ koji podnosi zahtjev, dostavlja poreskom organu najmanje sljedeće informacije:

a) poreska svrha za koju se traže informacije;

b) specifikacija informacija potrebnih za primjenu nacionalnog zakonodavstva.

(5) Ako se zahtjev za dostavljanje informacija odnosi na grupu poreskih obveznika koji ne mogu pojedinačno da se identifikuju, organ koji podnosi zahtjev dostavlja poreskom organu najmanje sljedeće informacije:

a) detaljni opis grupe;

- b) objašnjenje zakonodavstva i činjenica na osnovu kojih se može smatrati da poslovanje poreskih obveznika članova grupe nije usklađeno sa važećim zakonodavstvom;
- c) objašnjenje načina na koji bi tražene informacije bile od pomoći prilikom utvrđivanja usklađenosti poslovanja poreskih obveznika članova grupe; i
- d) prema potrebi, činjenice i okolnosti povezane sa uključenošću treće strane koja je aktivno doprinijela mogućoj neusklađenosti poslovanja poreskih obveznika članova grupe sa zakonom.“

Dosadašnji st. 3 do 8 postaju st. 6 do 11.

Član 8

Poslije člana 16c dodaju se sedam novih članova koji glase:

„Zaštita podataka

Član 16d

(1) Poreski organ, izvještajna finansijska institucija, izvještajni operater platforme i izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom smatraju se rukovodcima zbirke podataka kada samostalno ili zajednički utvrđuju svrhu i način obrade ličnih podataka u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

(2) Izvještajna finansijska institucija, izvještajni operater platforme ili izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom obavještavaju lice o kojem se izvještava da će informacije koje se na njega odnose prikupljati i dostavljati u skladu s ovim zakonom i tom licu pružaju sve informacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti prije izvještavanja o tim informacijama kako bi to lice moglo ostvariti svoja prava na zaštitu podataka.

(3) Izvještajni operater platforme obavještava korisnika platforme o kojem izvještava da je podatke o plaćenju naknadi dostavio nadležnom poreskom organu.

(4) Izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom obavještava korisnika kriptoinovine o kojem izvještava da je podatke o ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptoinovine dostavio nadležnom poreskom organu.

Povreda podataka

Član 16e

(1) Povredom podataka u smislu ovog zakona smatra se povreda sigurnosti koja dovodi do uništenja, gubitka, izmjene ili bilo kakvog neprimjerenog i neovlašćenog pristupa informacijama, njihovog otkrivanja ili upotrebe, uključujući lične podatke koji se prenose, čuvaju ili na drugi način obrađuju, kao rezultat namjernih nezakonitih radnji, nepažnje ili nesreća.

(2) Povreda podataka iz stava 1 ovog člana može se odnositi na povjerljivost, dostupnost i cjelovitost podataka.

(3) Poreski organ će bez odlaganja obavijestiti Evropsku komisiju o svakoj povredi podataka i svim naknadnim korektivnim mjerama koje su preduzete.

(4) Poreski organ će, u pisanom obliku, zatražiti od Evropske komisije da obustavi pristup Zajedničkoj komunikacionoj mreži za potrebe razmjene informacija ako se povreda podataka ne može odmah i na odgovarajući način staviti pod kontrolu.

(5) Poreski organ može pisanim putem obavijestiti Evropsku komisiju, državu članicu EU ili drugu državu u kojoj je došlo do povrede podataka o obustavi razmjene informacija s navedenom državom.

Uzajamna pomoć pri naplati potraživanja

Član 16f

(1) Poreski organ može da podnese zahtjev za pružanje uzajamne pomoći u naplati poreza, carina i drugih dažbina, osim doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, od poreskog dužnika Crne Gore,

nadležnom organu države članice EU, druge države odnosno teritorije države, ako ima saznanja da isti ima prebivalište ili imovinu u toj državi.

(2) Poreski organ može da, na zahtjev nadležnog organa države članice EU, druge države odnosno teritorije države, pruži pomoć u naplati poreskih potraživanja iz stava 1 ovog člana, od poreskog dužnika te države, ako ta država ima saznanja da poreski dužnik ima prebivalište ili imovinu u Crnoj Gori.

(3) Zahtjev za pružanje pomoći u naplati potraživanja iz stava 1 ovog člana podnosi se elektronski, na standardnom obrascu, putem Zajedničke komunikacione mreže, preko Centralne kancelarije za vezu, na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika države koja prima zahtjev ili sadrži priloženi prevod na istom.

(4) Bliži način pružanja pomoći u naplati potraživanja iz stav 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Uporedni i zajednički nadzor

Član 16g

(1) Poreski organ i nadležni organ države članice EU, druge države odnosno teritorije države, mogu da, na osnovu zajedničkog dogovora, vrše uporedni odnosno zajednički nadzor kod jednog ili više fizičkih, odnosno pravnih lica u cilju dobijanja informacija koje su od zajedničkog ili komplementarnog interesa za te države.

(2) Poreski organ obavještava nadležnog organa druge države o prihvatanju ili odbijanju prijedloga za učešće u vršenju nadzora iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana od dana prijema istog.

(3) Poreski organ imenuje predstavnika koji je odgovoran za nadzor i koordinaciju sprovođenja nadzora iz stava 1 ovog člana.

(4) Prava i obaveze službenika druge države koje učestvuju u zajedničkom nadzoru utvrđuju se u skladu sa zakonima države u kojoj se vrši zajednički nadzor.

(5) Izuzetno od odredaba st. 1 i 3 ovog člana, nadležni poreski organ države u kojoj se vrši zajednički nadzor preduzima potrebne mjere kako bi:

- a) omogućila službenicima druge države koji vrše zajednički nadzor da obavljaju razgovor sa pojedinim licima i pregledaju evidenciju zajedno sa službenicima nadležnog organa države u kojoj se vrši zajednički nadzor;
- b) osigurala da se dokazi prikupljeni tokom vršenja zajedničkog nadzora mogu procijeniti i u pogledu dopuštenosti pod istim uslovima kao i u slučajevima nadzora u državi kada nadzor vrše samo službenici nadležnog organa te države, između ostalog i tokom postupka rješavanja po podnijetom prigovoru ili žalbi;
- c) osigurala da jedno ili više lica koji su predmet zajedničkog nadzora imaju ista prava i obaveze kao i slučaju kada nadzor vrše samo službenici nadležnog organa jedne države, između ostalog i tokom postupka rješavanja po podnijetom prigovoru ili žalbi.

(6) Na osnovu rezultata zajedničkog nadzora nadležni organi država koje učestvuju u nadzoru će zauzeti stav o poreskom statusu lica koje je predmet nadzora i sačiniti Izvještaj o izvršenom zajedničkom nadzoru.

(7) Nadležni poreski organ države u kojoj je izvršen zajednički nadzor obavještava lice nad kojim je nadzor sproveden o ishodu zajedničkog nadzora i dostavlja mu Izvještaj o izvršenom zajedničkom nadzoru u roku od 60 dana od sačinjavanja izvještaja.

Učešće u postupku pružanja pomoći kod nadležnog organa

Član 16h

(1) Ovlašćeni službenici nadležnog organa koji podnosi zahtjev za uzajamnu pomoć mogu da, na osnovu dogovora sa nadležnim organom države koja prima zahtjev, u cilju naplate poreskih potraživanja, prisustvuju:

- a) u prostorijama nadležnog organa koji prima zahtjev tokom obavljanja njihovih poslova,

- b) tokom preduzimanja upravnih istraga na teritoriji države koja prima zahtjev, i
 - c) pružiti pomoć službenicima nadležnog organa države koja prima zahtjev tokom sudskog postupka.
- (2) Poreski organ obavještava nadležnog organa druge države o prihvatanju ili odbijanju prijedloga za učešće u vršenju nadzora iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana od dana prijema istog.
- (3) Ovlašćeni službenici iz stava 1 ovog člana, moraju imati pisano ovlašćenje, koje u svakom momentu mogu pokazati, u kojem je naveden njihov identitet i zvanje u službi.

Pomoć u dostavljanju dokumentacije

Član 16i

Poreski organ, na zahtjev nadležnog organa druge države, dostavlja obavještenje o svim dokumentima, uključujući i spise pravosudnih organa, koji proizilaze iz države koja je podnijela zahtjev a odnose se na poreska potraživanja iz člana 16d ovog zakona.

Naplata poreskih potraživanja

Član 16j

- (1) Poreski organ, na zahtjev nadležnog organa druge države, vrši naplatu potraživanja iz člana 16d ovog zakona, u skladu sa odredbama ovog zakona, kojim je uređen postupak prinudne naplate poreza.
- (2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se i jedinstveni instrument kojim se dozvoljava njegovo sprovođenje u državi primaoca zahtjeva i koji predstavlja jedini osnov za naplatu i preduzimanje mjera predostrožnosti od strane poreskog organa.
- (3) Ako nadležni organ koji je podnio zahtjev za naplatu potraživanja ima saznanja da nove informacije koje posjeduje su relevantne za predmet koji je uzrokovao zahtjev za naplatu iste će proslediti poreskom organu.
- (4) Poreski organ obavještava organ koji je podnio zahtjev za naplatu potraživanja o svim mjerama koje je preduzeo u vezi podnjetog zahtjeva.
- (5) Poreski organ nije u obavezi da, kod naplate poreskih potraživanja jedne države, daje istu prednost koju je dao sličnim naplatama poreskih potraživanja druge države, osim ako nije drugačije dogovoreno ili propisano zakonom.
- (6) Poreski organ nije u obavezi da pruži pomoć u naplati potraživanja iz člana 16d ovog zakona ukoliko je ukupni iznos potraživanja za koje se traži pomoć manji od 1.500 €."

Član 9

Poslije člana 22b dodaje se novi član koji glasi:

„Dostavljanje obavještenja na zahtjev nadležnog organa države članice EU, druge države, odnosno teritorije države

Član 22c

- (1) Poreski organ može da, na zahtjev nadležnog organa države članice EU, druge države, odnosno teritorije države, u skladu sa odredbama o dostavljanju poreskih akata, da obavijesti poreskog obveznika rezidenta Crne Gore, o poreskim aktima koje je donio organ države podnosilac zahtjeva.
- (2) Poreski organ odmah obavještava nadležnog organa koji je podnio zahtjev o svim preduzetim aktivnostima, a posebno o datumu dostavljanja poreskog akta.
- (3) Poreski organ može da podnese zahtjev nadležnom organu druge države, da obavijesti poreskog obveznika, rezidenta te države o svim poreskim aktima koje je donio.
- (4) Poreski organ Crne Gore, odnosno nadležni organ druge države može podnijeti zahtjev za dostavljanje obavještenja iz stava 1 ovog člana samo ukoliko nije u mogućnosti da poreski akt dostavi poreskom obvezniku ili kada bi takva dostava prouzrokovala troškove velikih razmjera."

Član 10

Član 24 mijenja se i glasi:

“(1) Ovlašćeno službeno lice ima pravo da uđe i pregleda prostoriju gdje se:

1) čuvaju ili mogu čuvati knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za utvrđivanje poreske obaveze;

2) obavlja ili bi se mogla obavljati bilo koja djelatnost koja podliježe oporezivanju.

(2) Ovlašćeno službeno lice poreskog organa jedinice lokalne samouprave ima pravo da uđe i pregleda stan ili drugu prostoriju koja je predmet oporezivanja radi utvrđivanja činjenica od značaja za utvrđivanje poreske obaveze.

(3) Ovlašćeno službeno lice iz st. 1 i 2 ovog člana može ući u stan ili drugu prostoriju protiv volje njegovog držaoca i u njima vršiti pretres na osnovu odluke suda.

(4) Na rješenje iz stava 3 ovog člana ne može se izjaviti posebna žalba.

(5) Pretres se vrši uz prisustvo dva svjedoka.”

Član 11

Član 27 mijenja se i glasi:

“(1) Opšta registracija poreskog obveznika kod nadležnog poreskog organa vrši se na osnovu prijave za registraciju upisom u poreski registar, u roku i na način propisan ovim zakonom.

(2) Prijavu za registraciju dužni su da podnesu:

1) pravno lice ili organizacija koja obavlja djelatnost, ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u ili van Crne Gore;

2) strano pravno lice ili organizacija koja obavlja djelatnost, ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u Crnoj Gori;

3) strano pravno lice ili organizacija koja obavlja djelatnost ili ostvaruje prihode u Crnoj Gori;

4) strano fizičko lice koje obavlja djelatnost, ostvaruje prihode ili posjeduje imovinu u Crnoj Gori.

(3) Poreski organ, u cilju identifikacije poreskih obveznika, u roku od osam dana od dana podnošenja prijave za registraciju donosi rješenje o registraciji kojim se pravnim i fizičkim licima dodjeljuje PIB.

4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, za lica koja ne podnesu prijavu za registraciju, poreski organ će donijeti rješenje o registraciji po službenoj dužnosti.

(5) Rješenje o registraciji iz st. 3 i 4. ovog člana je javna isprava kojom se dokazuje da je poreski obveznik upisan u registar i da mu je dodijeljen PIB.

(6) Pravnim i fizičkim licima koji su obveznici lokalnih javnih prihoda dodjeljuje se lokalni poreski identifikacioni broj automatske obrade podataka (u daljem tekstu: AOP).

(7) PIB je jedinstveni i jedini broj pravnog, odnosno fizičkog lica za sve vrste poreza i zadržava se prilikom promjene sjedišta, prebivališta, odnosno boravišta poreskog obveznika.

(8) PIB se unosi u:

1) akt koji poreski obveznik podnosi poreskom organu, državnim organima i organima lokalne uprave;

2) akt koji poreski organ dostavlja poreskom obvezniku;

3) nalog kojim poreski obveznik plaća poresku obavezu.

(9) Bliži način određivanja PIB broja propisuje Ministarstvo.”

Član 12

U članu 32 stav 4 briše se.

Član 13

U članu 33 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koja glase:

“(2) Promjene podataka evidentiranih u CRPS ažuriraju se automatski u sistemu poreskog organa.

(3) Promjene koje nijesu predmet registracije u CRPS-u, poreski obveznik prijavljuje nadležnoj podružnoj jedinici poreskog organa.”

Član 14

U članu 34 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Organ državne uprave nadležan za vođenje evidencije o rođenju, jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu, boravištu, smrti i drugim činjenicama od značaja za oporezivanje dužan je da obavještava poreski organ o navedenim podacima, u roku od pet radnih dana od dana prijave ili promjene tih podataka.”

Član 15

U članu 74 stav 5 poslije alineje 2 dodaju se dvije nove alineje koje glase:

„-izvještavanje o korisnicima digitalnih platformi radi razmjene informacija, u skladu sa zakonom,

-izvještavanje o korisnicima usluga povezanih sa kriptovimovinom radi razmjene informacija, u skladu sa zakonom.”

Član 16

U članu 97 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Poreski organ je dužan da povraćaj više plaćenog doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za poreskog obveznika iz člana 45 ovog zakona vrati njegovim zakonskim nasljednicima u skladu sa zakonom.

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 17

U članu 101 stav 3 poslije riječi “radnjom” i zareza dodaju se riječi: “u cilju naplate poreske obaveze,”.

Član 18

Član 102 mijenja se i glasi:

„Zastarjelost prava na povraćaj i preusmjerenje više plaćene poreske obaveze i poreskog kredita

Član 102

(1) Pravo na povraćaj više plaćene poreske obaveze i poreskog kredita zastarijeva u roku od pet godina, od isteka godine u kojoj je izvršena preplata, odnosno nastao poreski kredit.

(2) U roku iz stava 1 ovog člana zastarijeva i pravo na preusmjer više plaćene poreske obaveze i poreskog kredita za izmirenje poreza za naredni poreski period, u skladu sa ovim zakonom.”

Član 19

U članu 105 stav 1 mijenja se i glasi:

“(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 15.000 eura kazniče se za prekršaj pravno lice, pravno lice-privredno društvo-dio stranog društva, odnosno podružnica ako:

1) ne pruži poreskom organu, na njegov zahtjev i u roku koji odredi, sve raspoložive informacije, neophodne za utvrđivanje činjeničnog stanja od značaja za oporezivanje (član 14c stav 1);

2) ne pruži poreskom organu informacije koje traži u pisanom obliku (član 14c stav 3);

3) ne dostavi poreskom organu podatke, izvještaje i dokumentaciju sa kojima raspolaže, a koje su od značaja za oporezivanje u skladu sa zakonom (član 14d);

4) ne identifikuje račune koje posjeduje ili kontroliše rezident države članice EU, druge države ili teritorije države, ne prikuplja informacije o stanju, izvršenim transakcijama sa tih računa i ostvarenim prihodima tih lica po osnovu određenih vrsta dohotka i kapitala i ne preduzima mjere produbljene provjere (član 14e stav 1);

5) ne daje tačne informacije u okviru dokumentacije, uključujući izjavu, odnosno potvrdu o rezidentnosti izvještajnoj finansijskoj instituciji, u toku postupka produbljene provjere (član 14e stav 3);

6) ne dostavi poreskom organu potpune i tačne informacije iz člana 14e stav 1 ovog zakona, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države (član 14e stav 4);

7) ne vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja radi dostavljanja informacija i istu ne čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi (član 14e stav 5);

8) ne dostavi poreskom organu, informacije i podatke o računima iz člana 14e stav 1 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, jednom godišnje, do 30. juna tekuće za prethodnu godinu (član 14e stav 7);

9) ne dostavi poreskom organu, objedinjene podatke za svakog člana međunarodne grupe povezanih pravnih lica koji obavljaju djelatnost u državi članici EU ili drugoj državi odnosno teritoriji države, o ostvarenim prihodima, dobiti/gubitku prije oporezivanja, obračunatom i plaćenom porezu na dobit, prijavljenom kapitalu, akumuliranoj dobiti, broju zaposlenih i materijalnoj imovini, prema navedenim državama, odnosno teritorijama država (član 14f stav 1);

10) ne dostavi poreskom organu, pored podataka iz člana 14f stav 1 ovog zakona i podatke o identifikaciji svakog člana međunarodne grupe utvrđujući državu, odnosno teritoriju države rezidentnosti i državu, odnosno teritoriju države u kojoj podliježe oporezivanju po osnovu poslovanja preko stalne poslovne jedinice ako se razlikuje od države, odnosno teritorije države rezidentnosti, kao i vrstama djelatnosti koje obavlja (član 14f stav 2);

11) ne dostavi podatke iz člana 14f st. 1 i 2 ovog zakona poreskom organu, radi razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, u roku od 12 mjeseci, nakon isteka fiskalne godine za koju se podaci dostavljaju (član 14f stav 3);

12) ne prikuplja podatke i ne vodi evidenciju o korisnicima platforme, odnosno naručiocima oglasa o prodaji i iznajmljivanju nepokretnosti i parking mjesta, prodaji proizvoda i pružanju usluga i iznajmljivanju bilo koje vrste prevoza, o ukupno plaćenim naknadama i broj relevantnih aktivnosti u vezi kojih je ta naknada naplaćena, o porezima, naknadama ili provizijama koje je obustavio ili naplatio korisnicima platforme tokom perioda o kojem izvještava i ne preduzima mjere produbljene provjere (član 14g stav 1);

13) ne pribavi i ne dostavi poreskom organu i podatke o naručiocu oglasa i reklama, i to o:

-pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;

- fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta (član 14g stav 2);

14) ne vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu ne čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi (član 14g stav 3);

15) ne dostavlja potpune i tačne podatke iz člana 14g st. 1 i 2 ovog zakona poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države (član 14g stav 4);

16) ne dostavlja nadležnom poreskom organu podatke iz člana 14g st. 1 i 2 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik platforme identifikovan kao korisnik platforme o kojem se izvještava (član 14g stav 6);

17) ne podnese prijavu za registraciju nadležnom poreskom organu, u skladu sa ovim zakonom i zakonom o registraciji (član 14g stav 7);

18) ne obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore da je obveznik izvještavanja u drugoj državi (član 14g stav 8);

19) ne prikuplja podatke i ne vodi evidenciju o korisnicima kriptovalute, fizičkih ili pravnih lica koji su korisnici o kojim se izvještava ili imaju jedno ili više fizičkih lica koja imaju kontrolu, a koji su lica o kojim se izvještava, kao i o pruženim uslugama korisnicima kriptovalute, preduzetim aktivnostima, nalogima i sprovedenim transakcijama sa iznosima i datumima transakcija i ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptovalute za svaku vrstu kriptovalute o kojoj se izvještava sa stanjem imovine na kraju izvještajnog perioda i ne preduzima mjere produbljene provjere (član 14h stav 1);

20) ne pribavi i ne dostavi poreskom organu i podatke o vlasniku odnosno korisniku kriptovalute, i to o:

- pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;

- o fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta (član 14h stav 2);

21) ne vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu ne čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi (član 14h stav 3);

22) ne dostavlja potpune i tačne podatke iz člana 14h st. 1 i 2 ovog zakona poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države (član 14h stav 4);

23) ne dostavlja nadležnom poreskom organu podatke iz člana 14h stav 1 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik kriptovalute identifikovan kao korisnik o kojem se izvještava (član 14h stav 6);

24) ne podnese prijavu za registraciju kod nadležnog poreskog organa, u skladu sa ovim zakonom i zakonom o registraciji (član 14g stav 7);

25) ne obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore da je obveznik izvještavanja u drugoj državi (član 14h stav 8);

26) ne imenuje poreskog punomoćnika i o tome ne obavijesti nadležni poreski organ u roku od deset dana od dana početka ostvarivanja prihoda, odnosno sticanja imovine u Crnoj Gori (član 26 stav 2);

27) ne podnese poreskom organu prijavu za registraciju u roku od pet radnih dana od dana upisa u odgovarajući registar u skladu sa zakonom (član 32 stav 1);

28) ne obavijesti poreski organ o svim promjenama koje nastanu u toku poslovanja, a odnose se na upisane podatke u registar, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene (član 33);

29) ne podnese poreskom organu izvještaj iz člana 40 stav 2 ovog zakona, do 15. u mjesecu, za isplate izvršene u prethodnom mjesecu (član 40 stav 4);

30) ne podnese poreskom organu pojedinačnu poresku prijavu, najkasnije do 31. januara tekuće, za prethodnu godinu (član 40 stav 5).“.

Član 20

U članu 105a stav 1 na kraju tačke 7 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju pet novih tačaka koje glase:

„8) ne prikuplja podatke i ne vodi evidenciju o korisnicima kriptovalute, fizičkih ili pravnih lica koji su korisnici o kojim se izvještava ili imaju jedno ili više fizičkih lica koja imaju kontrolu, a koji su lica o kojim se izvještava, kao i o pruženim uslugama korisnicima kriptovalute, preduzetim aktivnostima, nalogima i sprovedenim transakcijama sa iznosima i datumima transakcija, kao i ostvarenim prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kriptovalute za svaku vrstu kriptovalute o kojoj se izvještava sa stanjem imovine na kraju izvještajnog perioda i preduzima mjere produbljene provjere, (član 14h stav 1);

9) ne pribavi i ne dostavi poreskom organu i podatke o vlasniku odnosno korisniku kriptovalute, i to o:

- pravnom licu: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu;

- o fizičkom licu: ime i prezime, JMB i adresa prebivališta (član 14h stav 2);

9) ne vodi evidenciju o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja i istu ne čuva najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija za kalendarsku godinu na koju se evidencija odnosi (član 14h stav 3);

10) ne dostavlja potpune i tačne podatke iz člana 14h st.1 i 2 ovog zakona poreskom organu, za potrebe oporezivanja i razmjene informacija sa nadležnim organima države članice EU ili druge države odnosno teritorije države (član 14h stav 4);

11) ne dostavlja nadležnom poreskom organu podatke iz člana 14h st.1 i 2 ovog zakona, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, najkasnije do 31. januara godine koja slijedi godinu u kojoj je korisnik kriptovalute identifikovan kao korisnik o kojem se izvještava (član 14h stav 6);

12) ne podnese prijavu za registraciju kod nadležnog poreskog organa, u skladu sa ovim zakonom i zakonom o registraciji privrednih i drugih subjekata (član 14g stav 7).“.

Član 21

Poslije člana 112 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 112a

Zamjenu PIB po službenoj dužnosti, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, izvršiće:

- 1) CRPS za preduzetnike i stečajnu masu,
- 2) nadležna područna jedinica poreskog organa za advokate, notare i javne izvršitelje.”.

Član 22

Podzakonski akti iz člana 14g stav 8 i člana 14h stav 8 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Crna Gora je veoma posvećena poreskoj transparentnosti i jačanju borbe protiv poreske evazije i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza, te stoga je 2018. godine pristupila Globalnom forumu o transparentnosti i razmjeni informacija u poreske svrhe koji je formiran od strane Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) i koji ima vodeću ulogu na polju razvoja globalnog standarda za razmjenu informacija u poreske svrhe.

Kao članica Globalnog Forumu o poreskoj transparentnosti i automatskoj razmjeni informacija za poreske svrhe zajedno sa drugim zemljama članicama Crna Gora će raditi na suzbijanju utaje poreza primjenom dva međunarodno dogovorena standarda razmjene informacija u poreske svrhe: razmjena informacija na zahtjev (EOIR) i automatska razmjena informacija o finansijskom računu (AEOI). U tom cilju, intenzivno radi na usklađivanju nacionalnog poreskog zakonodavstva sa direktivama EU u dijelu administrativne saradnje u razmjeni informacija u oblasti oporezivanja.

Osnovni razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji su:

- usklađivanje važećeg zakona sa direktivama EU za Pregovaračko poglavlje 2- Sloboda kretanja radnika obezbjeđivanjem jednakog poreskog tretmana rezidenata Crne Gore i rezidenata država članica EU, drugih država odnosno teritorija država u pogledu ostvarivanja njihovih prava i obaveza kada su poreski obveznici u Crnoj Gori, između ostalog i prava korišćenja poreskih olakšica prilikom zapošljavanja;
- usklađivanje važećeg zakona sa direktivama EU koje uvode nova pravila za operatere digitalnih platformi i pružaoce usluga povezanih sa kriptoinovinom, u cilju stvaranja preduslova za otpočinjanje automatske razmjene informacija o računima, korisnicima digitalnih platformi i korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom, radi povećanja poreske transparentnosti i ispunjavanja uslova za uklanjanje Crne Gore sa liste država koje nijesu adekvatno implementirale standarde poreske transparentnosti;
- stvaranje uslova za vršenje zajedničkog nadzora poreskog organa Crne Gore sa poreskim organima država članica EU i drugih država i pružanje uzajamne pomoći u naplati poreskih potraživanja od poreskih obveznika koji obavljaju djelatnost ili posjeduju imovinu u Crnoj Gori ili u državama članicama EU ili drugih država, a imaju neizmirene poreske obaveze;
- unaprjeđenje odredbi koje regulišu poresku tajnu i zaštitu podataka koje se razmjenjuju sa nadležnim organima država članica EU i drugih država;
- unaprjeđenje odredbi koje se odnose na ovlašćenja službenog lica poreskog organa jedinice lokalne samouprave da izvrši pregled nepokretnosti radi utvrđivanja činjenica od značaja za utvrđivanja poreske obaveze;
- unaprjeđenje odredbi u pogledu ovlašćenja poreskog organa da vrši nadzor nad obavezom izvještavanja o korisnicima digitalnih platformi i korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom;
- unaprjeđenje postojećih rješenja koje se odnose na povraćaj i zastarjelost prava na povraćaj i preusmjer više plaćene poreske obaveze;

- unaprjeđenje kaznenih odredbi u pogledu generalnih ovlaštenja poreskog organa za preduzimanje mjera inspekcijskog nadzora u vezi ispunjavanja obaveze izvještavanja od strane poreskih obveznika radi razmjene informacija u skladu sa Standardom zajedničkog izvještavanja.

Predmetnim izmjenama zakona otkloniće se nedostaci, odnosno stvoriti preduslovi za otpočinjanje automatske razmjene informacija u poreske svrhe sa državama članica EU i drugih država, u cilju sprječavanja izbjegavanja plaćanja poreza i poboljšanja poreske discipline poreskih obveznika. Na ovaj način doprinijeće se uklanjanju Crne Gore sa liste država koje nijesu adekvatno implementirale standarde poreske transparentnosti.

Postojeće zakonsko rješenje samo djelimično implementira standard AEOL, odnosno njegov dio koji se odnosi na Standard zajedničkog izvještavanja (Common Reporting Standard - CRS).

Potpuna usklađenost sa ovim standardom planirana je kroz predloženo zakonsko rješenje, koje uključuje sljedeće ključne elemente:

- definisanje izvještajnog operatera digitalnih platformi i izvještajnog pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom;
- definisanja obaveze vođenja evidencije o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja, te obaveze čuvanja navedene evidencije u periodu od najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija, od strane izvještajnog operatera digitalne platforme i izvještajnog pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom, o korisnicima navedenih usluga;
- propisivanje kaznenih odredbi u slučaju da izvještajni operater digitalne platforme i pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom prekrše obavezu vođenja, odnosno čuvanja evidencije o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanjaju.

Predloženim zakonskim rješenjem jasno se definišu tipovi operatera platformi i pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom, koje imaju obavezu izvještavanja o korisnicima usluga radi razmjene informacija, u skladu sa Standardom izvještavanja, i to:

-izvještajni operater digitalne platforme je rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja ili ima stalnu poslovnu jedinicu koja u skladu sa zakonom posluje u Crnoj Gori, ili nije rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja niti ima stalnu poslovnu jedinicu u Crnoj Gori ali omogućava korisnicima platforme relevantne aktivnosti u vezi iznajmljivanja nepokretnosti koja se nalazi u Crnoj Gori;

- izvještajni pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom je rezident Crne Gore koji pruža jednu ili više usluga povezanih sa kriptoinovinom kojima se sprovode transakcije razmjene za korisnika kriptoinovine o kojem se izvještava ili u njegovo ime.

Takođe, predloženim zakonskim rješenjem uspostavlja se obaveza evidentiranja preduzetih aktivnosti i prikupljenih dokaza na koje se izvještajni operateri platformi i pružaoci usluga povezanih sa kriptoinovinom oslanjaju u postupku pružanja njihovih usluga korisnicima

Navedeni pružaoci usluga će biti dužni da čuvaju ove evidencije najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija, što omogućava efikasniju kontrolu ispravnosti podataka kroz duži vremenski period.

U dijelu koji se odnosi na poresku tajnu, predloženim zakonskim izmjenama predviđa se da podaci koje poreski organ razmjenjuje sa nadležnim organima drugih država, a predstavljaju poresku tajnu, moraju imati uživati zaštitu u skladu sa propisima koji uređuju tajnost i zaštitu podataka o ličnosti i poslovne tajne. Takođe, izvještajne institucije i pružaoci usluga će, prije izvještavanja poreskog organa, obavještavati lice na koje se ti podaci odnose, da će iste dostavljati poreskom organu, kako bi to lice moglo ostvariti svoja prava na zaštitu podataka. U slučaju povrede sigurnosti podataka poreski organ će, bez odlaganja, obavijestiti Evropsku komisiju o svakoj povredi podataka i svim naknadnim korektivnim mjerama koje su preduzete.

U cilju jačanja efikasnosti poreske administracije u naplati poreskih potraživanja od crnogorskih fizičkih i pravnih lica koji obavljaju neku djelatnost ili posjeduju imovinu van Crne Gore, kao i stranih fizičkih i pravnih lica koji obavljaju djelatnost ili posjeduju imovinu u Crnoj Gori na nerezidentnoj osnovi, a isti nijesu izmirili svoje poreske obaveze u Crnoj Gori ili drugoj državi, predloženim izmjenama predviđena je mogućnost vršenja uporednog i zajedničkog nadzora poreskog organa Crne Gore i nadležnih organa drugih država, kao i pružanje uzajamne pomoći u naplati tih potraživanja.

U cilju smanjenja poreskog duga i utvrđivanja stvarnog činjeničnog stanja u cilju utvrđivanja poreske obaveze, predloženim izmjenama vrši se poboljšanje postojećeg zakonskog rješenja, odnosno vrši se preciziranje ovlašćenja službenog lica poreskog organa jedinice lokalne samouprave da može da izvrši pregled nepokretnosti koja je predmet oporezivanja u cilju pravilnog utvrđivanja poreske obaveze.

U cilju identifikovanja pružaoca usluga i korisnika digitalnih platformi, kao i usluga povezanih sa kriptoinovinom i njihovog uvođenja u sistem oporezivanja, predloženim izmjenama vrši se unaprjeđenje odredbi u pogledu ovlašćenja poreskog organa da vrši nadzor nad obavezom izvještavanja o korisnicima digitalnih platformi i korisnicima usluga povezanih sa kriptoinovinom, a na koji način se omogućava širi obuhvat lica koji prodaju proizvode ili pružaju određeni vid usluge, a nijesu evidentirani kao poreski obveznici, odnosno ne plaćaju porez državi.

Takođe, predloženim izmjenama vrši se unaprjeđenje postojećih rješenja koje se odnose na zastarjelost prava na naplatu poreske obaveze i zastarjelost prava na povraćaj i preusmer više plaćene poreske obaveze.

U pogledu kaznenih odredbi, predloženim zakonskim rješenjem predviđa se uvođenje kaznenih odredbi u dijelu generalnih ovlašćenja poreskog organa za preduzimanje mjera inspekcijiskog nadzora u vezi ispunjavanja obaveze izvještavanja od strane poreskih obveznika radi razmjene informacija u skladu sa Standardom zajedničkog izvještavanja.

III. USKLAĐENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Navedenim zakonskim rješenjem vrši se usklađivanje sa Standardom zajedničkog izvještavanja, shodno odredbama Multilateralne Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim pitanjima (MAC) koju je Crna Gora potpisala i ratifikovala.

Ukazujemo da, važeći Zakon o poreskoj administraciji je usklađen sa Direktivom Savjeta 2011/16/EU o administrativnoj saradnji u oblasti oporezivanja, kao i izmjenama navedene direktive i to: - Direktivom Savjeta 2014/107/EU u vezi obavezne automatske razmjene informacija u oblasti oporezivanja, koja je potpuno usklađena donošenjem Uputstva o bližem načinu izvještavanja o podacima koje finansijska institucija u vezi stanja računa, izvršenih transakcija i ostvarenih prihoda rezidenata druge države dostavlja organu uprave nadležnom za poslove poreza („Sl.list CG“, br.110/22), - Direktivom Savjeta 2016/881/EU koja je potpuno usklađena donošenjem Uputstva o bližem načinu izvještavanja o podacima koje pravno lice koje je član međunarodne grupe povezanih pravnih lica u vezi poslovanja dostavlja organu uprave nadležnom za poslove poreza („Sl.list CG“, br.69/22), i - Direktivom Savjeta 2016/2258 u vezi pristupa poreskog organa informacijama za sprječavanje pranja novca, čime je obezbjeđena neophodna infrastruktura za što efikasnije sprovođenje poreskih propisa, koji su u najevećoj mjeri usaglašeni sa evropskim zakonodavstvom i međunarodnim konvencijama.

Ovim izmjenama vrši se usklađivanje važećeg Zakona o poreskoj administraciji sa:

- Direktivom Savjeta 2010/24 o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja vezanih za poreze, carine i druge mjere;

- Direktivom Savjeta 2021/514/EU kojom se propisuju pravila izvještavanja za operatere digitalnih platformi; i

-Direktivom Savjeta 2023/2226 kojom se propisuju pravila izvještavanja za pružaoce usluga o korisnicima usluga povezanih sa kryptoimovinom.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Član 1 – Ovom odredbom propisuje se jednak poreski tretman rezidenata Crne Gore i rezidenata država članica EU, drugih država odnosno teritorija država u pogledu ostvarivanja njihovih prava i obaveza kada su poreski obveznici u Crnoj Gori. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje važećeg zakona sa direktivama EU za Pregovaračko poglavlje 2-Sloboda kretanja radnika, koje propisuju jednak tretman državljana EU u pogledu korišćenja poreskih olakšica prilikom zapošljavanja.

Član 2- Ovom odredbom vrši se izmjena postojećeg rješenja propisivanjem definicija: platforme, operatera platforme, kryptoimovine, kryptoimovine o kojoj se izvještava, pružaoce usluge povezanog sa kryptoimovinom, kao i izvještajnog operatera digitalne platforme i izvještajnog pružaoce usluga povezanih sa kryptoimovinom u Crnoj Gori koji su obveznici izvještavanja.

Čl.3-4 – Ovim odredbama vrši se pravno-tehničko usklađivanje postojećih zakonskih odredi.

Član 5 - Ovom odredbom propisuje se obaveza izvještavanja o korisnicima digitalnih platformi i korisnicima usluga povezanih sa kryptoimovinom radi razmjene informacija u skladu sa Standardom zajedničkog izvještavanja. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje važećeg zakona sa direktivama EU za Pregovaračko poglavlje 16-Oporezivanje, koje propisuju nova pravila za operatere digitalnih platformi i pružaoce usluga povezanih sa kryptoimovinom.

Član 6 -Ovom odredbom propisuje se da podaci koji predstavljaju poresku tajnu, a razmjenjuju se sa nadležnim organima država članica EU ili drugih država (na zahtjev, automatski i spontano), uživaju zaštitu u skladu sa posebnim propisima.

Član 7 - Ovom odredbom propisuje se da poreski organ, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, podatke o korisnicima digitalne platforme odnosno o prodaji i iznajmljivanju nepokretnosti i parking mjesta, prodaji proizvoda i pružanju usluga i iznajmljivanju bilo koje vrste prevoza, o ukupno plaćenim naknadama i broj relevantnih aktivnosti u vezi kojih je ta naknada naplaćena, o porezima, naknadama ili provizijama koje je operater platforme obustavio ili naplatio korisnicima platforme, dostavlja nadležnom organu države članice EU ili druge države u roku od dva mjeseca od isteka perioda o kojem se izvještava. Takođe, poreski organ dostavlja drugim nadležnim organima i podatke o prihodima po osnovu prodaje ili sticanja kryptoimovine u roku od devet mjeseci od isteka kalendarske godine za koju se izvještaj podnosi. Istovremeno, predloženim odredbama propisuje se da informacije koje traži nadležni organ druge države smatraju se predvidljivo relevantnim, ako u trenutku podnošenja zahtjeva nadležni organ koji podnosi zahtjev smatra da, u skladu sa njegovim nacionalnim zakonodavstvom, postoji razumna mogućnost da će tražene informacije biti relevantne za poreska pitanja jednog ili više poreskih obveznika, nezavisno od toga da li su identifikovani imenom ili na neki drugi način, i biti opravdane za preduzimanje određenih upravnih radnji.

Član 8 -Ovim odredbama propisuje se da poreski organ, izvještajna finansijska institucija, izvještajni operater platforme i izvještajni pružalac usluga povezanih sa kryptoimovinom smatraju se rukovaocima zbirke podataka kada samostalno ili zajednički utvrđuju svrhu i način obrade ličnih podataka u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti. Takođe, propisuje se obaveza za izvještajne pružaoce ovih usluga, propisuje se obaveza da obavijeste lice o kojem izvještavaju da će informacije koje se na njega odnose prikupljati i dostavljati poreskom organu kako bi to lice moglo ostvariti svoja prava na zaštitu podataka. Pored navedenog, ovim odredbama se definiše da se povredom podataka smatra povreda sigurnosti koja dovodi do uništenja, gubitka, izmjene ili bilo kakvog neprimjerenog i neovlašćenog pristupa informacijama, njihovog otkrivanja ili upotrebe, uključujući lične podatke koji se prenose, čuvaju ili na drugi način obrađuju, kao rezultat namjernih nezakonitih radnji, nepažnje ili nesreća. Takođe, propisuje se obaveza poreskog organa da ukoliko dođe do povrede podataka o tome bez

odlaganja obavijesti Evropsku komisiju. Dalje, ovim odredbama daje se mogućnost poreskom organu da sa nadležnim organima drugih država vrši zajednički uporedni nadzor i pruža pomoć u naplati poreskih potraživanja. Na ovaj način dopriniće se jačanju poreske administracije i poboljšanje poreske discipline poreskih obveznika u izmiravanju njihovih poreskih obaveza.

Član 9 – Ovom odredbom daje se mogućnost poreskom organu da na zahtjev nadležnog organa druge države obavijesti poreskog obveznika rezidenta Crne Gore o poreskim aktima koje je donio organ podnosilac zahtjeva, a podnosioca zahtjeva povratno informiše o preduzetim aktivnostima, a posebno o datumu dostavljanja poreskog akta.

Član 10 - Ovom odredbom vrši se poboljšanje postojećeg zakonskog rješenja u smislu ovlašćenja službenog lica poreskog organa jedinice lokalne samouprave da može da izvrši pregled nepokretnosti koja je predmet oporezivanja u cilju utvrđivanja poreske obaveze.

Član 11 – Ovom odredbom vrši se pravno-tehničko poboljšanje postojećeg zakonskog rješenja, koja lokalnom poreskom organu omogućavaju da svakom poreskom obvezniku dodjele jedinstveni lokalni identifikacioni broj, radi lakše pretrage i njihove identifikacije u bazi podataka. Takođe, ovim članom se dodatno reguliše registracija po službenoj dužnosti.

Član 12 – Ovim članom se vrši pravno-tehničko usklađivanje odredbe zakona sa članom 27 ovog Zakona.

Član 13- Ovim članom se predlaže način evidentiranja promjene podataka u sistemu poreskog organa.

Član 14 - Ovom odredbom vrši se pravno-tehničko poboljšanje postojećeg zakonskog rješenja, imajući u vidu da organi lokalne uprave nijesu više nadležni za vođenje matičnih registara rođenih i umrlih, već je to u nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 15 - Ovom odredbom propisuje se pravni osnov za inspekcijski nadzor nad obavezom izvještavanja o korisnicima digitalnih platformi i korisnicima usluga povezanih sa kriptovalutom, radi razmjene informacija u skladu sa zakonom.

Član 16 - Ovom odredbom vrši se poboljšanje postojećeg rješenja, u dijelu koji se odnosi na povraćaj više plaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje poreskom obvezniku koji se vodi kao umrlo lice ili lice koje sud proglasi nestalim, odnosno poslovno nesposobnim.

Čl. 17-18 - Ovim odredbama vrši se pravno-tehničko poboljšanje važećeg zakonskog rješenja u dijelu koji se odnosi na zastarjelost prava na naplatu poreske obaveze, kao i zastarjelost prava na povraćaj i preusmer više plaćene poreske obaveze.

Čl.19-20 – Ovim odredbama propisuju se kazne za pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, preduzetnika i fizičko lice, ukoliko ne prikupljaju podatke i ne vode evidenciju o korisnicima digitalnih platformi i korisnicima usluga povezanih sa kriptovalutom i te podatke (tačne i potpune) ne dostavljaju poreskom organu u propisanom roku, na propisanom obrascu u elektronskom obliku, ne čuva te podatke najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje za kalendarsku godinu za koju se te evidencije odnose; ne podnese prijavu za registraciju kod nadležnog poreskog organa, odnosno ne obavijesti nadležni poreski organ Crne Gore da je obveznik izvještavanja u drugoj državi.

Član 21 – Ovim članom se propisuje rok za zamjenu PIBa po službenoj dužnosti.

Član 22 – Ovom odredbom propisuje se obaveza donošenja podzakonskih akata, kojim će se propisati bliži način izvještavanja o korisnicima digitalnih platformi i korisnicima usluga povezanih sa kriptovalutom i provođenje postupka produbljene provjere, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23 - Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu ovog zakona narednog dana od dana njegovog objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna sredstva iz budžeta Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Predloženim izmjenama omogućava se izjednačavanje poreskog tretmana državljana država članica EU i crnogorskih državljana, a čija implementacija je neophodna za zatvaranje **Pregovaračkog poglavlja 2-Soboda kretanja radnika**. Takođe, stvoriće se preduslovi za otpočinjanje automatske razmjene informacija o računima, operaterima digitalnih platformi i pružaocima usluga povezanih sa kriptovimovinom i izvršiti usklađivanje važećeg zakona sa direktivama EU, čija implementacija je neophodna u cilju zatvaranja **Pregovaračkog poglavlja 16-Oporezivanje** i istovremeno napraviće se ključan korak ka uklanjanju Crne Gore sa liste država koje nijesu adekvatno implementirale standarde poreske transparentnosti.

Imajući u vidu navedeno, predlaže se da Skupština Crne Gore, shodno članu 151 Poslovnika Skupštine, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji donese po skraćenom postupku.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo finansija

NAZIV PROPISA

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Primjenom predloženih rješenja iz Predloga zakona stvorice se preduslovi za otpočinjanje automatske razmjene informacija osim o finansijskim računima rezidenata drugih država i automatska razmjena informacija o korisnicima digitalnih platformi i korisnicima usluga povezanih kriptovalutama.

Istovremeno, propisuje se jednak poreski tretman rezidenata Crne Gore i rezidenata država članica EU, drugih država odnosno teritorija država u pogledu ostvarivanja njihovih prava i obaveza kada su poreski obveznici u Crnoj Gori. Na ovaj način izvršeno je usklađivanje važećeg zakona sa direktivama EU u dijelu slobode kretanja radnika, koji propisuju jednak tretman državljana EU u pogledu korišćenja poreskih olakšica prilikom zapošljavanja.

Takođe, predloženim izmjenama daje se mogućnost poreskom organu Crne Gore i nadležnom organu države članice EU da pruže uzajamnu pomoć u naplati poreskih potraživanja od poreskog dužnika koji ima prebivalište ili imovinu u njihovoj državi; kao i mogućnost da poreski organ Crne Gore i nadležni organ druge države članice EU, na osnovu zajedničkog dogovora, vrše uporedno odnosno zajednički nadzor kod jednog ili više fizičkih, odnosno pravnih lica u cilju dobijanja informacija koje su od zajedničkog ili komplementarnog interesa za obje države.

Na ovaj način doprinijeće se poreskoj transparentnosti, kao i smanjenju poreske evazije i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza. Istovremeno obezbjeđuje se da se Crna Gora ukloni sa liste država koje nijesu adekvatno implementirale standard poreske transparentnosti.

Istovremeno, u cilju smanjenja poreskog duga i utvrđivanja stvarnog činjeničnog stanja u cilju utvrđivanja poreske obaveze, predloženim izmjenama vrši se preciziranje ovlašćenja službenog lica poreskog organa jedinice lokalne samouprave da može da izvrši pregled nepokretnosti koja je predmet oporezivanja u cilju pravilnog utvrđivanja poreske obaveze.

Takođe, predloženim izmjenama vrši se detaljnija razrada instituta poreskog zastupnika, odnosno njegovo postavljanje od strane poreskog organa o trošku poreskog obveznika u cilju izmirenja poreske obaveze, posebno ako je poreski obveznik nepoznat ili je to lice umrlo a nije sproveden ostavinski postupak.

Takođe, predloženim izmjenama vrši se unaprjeđenje postojećih rješenja koje se odnose na zastarjelost prava na naplatu poreske obaveze i zastarjelost prava na povraćaj i preusmjer više plaćene poreske obaveze.

U pogledu kaznenih odredbi, predloženim zakonskim rješenjem predviđa se uvođenje kaznenih odredbi u dijelu generalnih ovlašćenja poreskog organa za preduzimanje mjera inspekcijiskog nadzora u vezi ispunjavanja obaveze izvještavanja od strane poreskih obveznika radi razmjene informacija u skladu sa Standardom zajedničkog izvještavanja.

- Glavni uzrok manje naplate poreskih obaveza je sve veća mobilnost lica, kapitala, proizvoda i usluga koja je uticala na povećanje mogućnosti izbjegavanja plaćanja poreza i poreske evazije, što je dovelo do potrebe intenziviranja aktivnosti na međunarodnom nivou u cilju stvaranja novih pravila u materiji međunarodnog oporezivanja i administrativne saradnje u poreskim pitanjima.

Crna Gora je veoma posvećena poreskoj transparentnosti i jačanju borbe protiv poreske evazije i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza. Kao članica Globalnog Foruma o poreskoj transparentnosti i automatskoj razmjeni informacija za poreske svrhe zajedno sa drugim zemljama članicama će u kontinuitetu raditi na suzbijanju utaje poreza primjenom dva međunarodno dogovorena standarda razmjene informacija u poreske svrhe: razmjena informacija na zahtjev (EOIR) i automatska razmjena informacija o finansijskom računu (AEOI).

- Ukoliko se ne izvrši unaprijedjenje postojećih zakonskih rješenja u dijelu razmjene informacija doći će do povećanja mogućnosti izbjegavanja plaćanja poreza i poreske evazije, a što bi dovelo do smanjenja budžetskih prihoda.

- "Status quo" opcija dovela bi do povećanja mogućnosti izbjegavanja plaćanja poreza i poreske evazije, što uveliko umanjuje efikasnost ekonomske politike u cjelini na nivou države.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predloženim zakonskim rješenjima postići će se sljedeći ciljevi:

- Postizanje potpune usklađenosti sa Standardom zajedničkog izvještavanja (CRS standard) i direktivama EU u dijelu automatske razmjene informacija i direktivama Evropske unije;
- uvođenje dodatnih kategorija poreskih obveznika u poreski sistem kao obveznike izvještavanja (izvještajni operater platforme i pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom);
- povećanje poreske transparentnosti i jačanje efikasnosti poreske administracije u cilju naplate poreskih potraživanja od poreskih dužnika bilo da su rezidenti Crne Gore ili države članice EU kroz davanje mogućnosti poreskom organu Crne Gore i nadležnom organu države članice EU da pruže uzajamnu pomoć u naplati poreskih potraživanja od poreskog dužnika koji ima prebivalište ili imovinu u njihovoj državi;
- poštovanje obaveze izvještavanja, odnosno razmjene informacija od strane pružaoca ovih usluga;
- utvrđivanje stvarnog činjeničnog stanja kod nepokretnosti koja je predmet oporezivanja, preciziranjem ovlašćenja službenog lica poreskog organa jedinice lokalne samouprave da može da izvrši pregled nepokretnosti u cilju pravilnog utvrđivanja poreske obaveze;
- unaprijedjenje postojećih rješenja koje se odnose na zastarjelost prava na naplatu poreske obaveze i zastarjelost prava na povraćaj i preusmer više plaćene poreske obaveze;
- poboljšanje poreske discipline poreskih obveznika.

- Postojeća zakonska rješenja samo djelimično implementiraju standard AEOI (standard automatske razmjene informacija), odnosno njegov dio koji se odnosi na Standard zajedničkog izvještavanja. Potpuna usklađenost sa ovim standardom i direktivama EU planirana je kroz predložena zakonska rješenja, koja uključuju sljedeće ključne elemente:

- definisanje izvještajnog operatera platforme i pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom;
- propisivanja obaveze vođenja evidencije o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanja, te obaveze čuvanja navedene evidencije u periodu od najmanje pet godina nakon isteka roka za dostavljanje informacija, od strane izvještajnog operatera digitalne platforme i izvještajnog pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom, o korisnicima navedenih usluga;
- davanje mogućnosti poreskom organu Crne Gore i nadležnom organu države članice EU da pruže uzajamnu pomoć u naplati poreskih potraživanja od poreskog dužnika koji ima prebivalište ili imovinu u njihovoj državi;
- davanje mogućnosti da poreski organ Crne Gore i nadležni organ druge države članice EU, na osnovu zajedničkog dogovora, vrše uporedno odnosno zajednički nadzor kod jednog ili više

fizičkih, odnosno pravnih lica u cilju dobijanja informacija koje su od zajedničkog ili komplementarnog interesa za obje države;

- propisivanje obaveze zaštite podataka koje se razmjenjuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti;
- propisivanje kaznenih odredbi u slučaju da izvještajni operater digitalne platforme i pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom prekrše obavezu vođenja, odnosno čuvanja evidencije o preduzetim aktivnostima i prikupljenim dokazima na koje se oslanjaju.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

-Važeći poreski propisi, koje primjenjuje Crna Gora propisuju samo razmjenu informacija o računima koje posjeduje ili kontroliše resident države članice EU ili druge države, o transakcijama sa tih računa i ostvarenim prihodima navedenih lica kao i o ostvarenim prihodima rezidenata Crne Gore, koji su članovi međunarodne grupe povezanih lica, a koja obavljaju djelatnost u drugoj državi.

U cilju poboljšanja poreskog sistema Crne Gore, primjenom predloženih rješenja odnosno identifikovanjem pružaoca usluga i korisnika digitalnih platformi, kao i usluga povezanih sa kriptovalutom i njihovog uvođenja u sistem oporezivanja, kroz obavezu podnošenja izvještaja poreskom organu od strane ovih lica i proširenjem ovlašćenja poreskog organa da vrši nadzor nad obavezom izvještavanja od strane ovih lica omogućiće se širi obuhvat lica koji prodaju proizvode ili pružaju određeni vid usluge i lica koji koriste ove usluge, a koji do sada nijesu bili evidentirani kao poreski obveznici, odnosno nijesu plaćali porez državi.

Takođe, predloženim izmjenama za lica koja ne poštuju odredbe ovog zakona u dijelu koji se odnosi na prikupljanje podataka i dostavljanje izvještaja radi razmjene informacija propisano je izricanje prekršajnih kazni.

-Status quo" opcija predstavljala bi veći obim nelegalnog poslovanja, odnosno povećanje sive ekonomije, što bi dovelo do izbjegavanja plaćanja poreza, doprinosa i drugih dažbina, te shodno tome i umanjenju budžetskih sredstava.

-Izmjena zakonskih rješenja predstavlja jedina opciju u ispunjavanju ciljeva koji se žele postići navedenim izmjenama tj. usvajanje zakonskog okvira kojim će se ova lica uvesti u cietem oporezivanja.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predložena zakonska rješenja imaće uticaj pozitivan uticaj za Državu, jer će se njegovom primjenom izvršiti unaprjeđenje poreskog sistema i stvoriti efikasan mehanizam za bolju naplatu poreskih obaveza, što ima za posledicu i veći priliv sredstava u Budžetu Države.

- Primjena navedenog zakona neće izazvati troškove građanima i privredi.

- Predloženo zakonsko rješenje može stvoriti određeni nivo administrativnog opterećenja za Poresku upravu, imajući u vidu da je potrebno pojačati inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja lica koji se bave pružanjem i korišćenjem navedenih usluga.
- Primjena ovog zakona neće prouzrokovati biznis barijeru za građane i privredu.
- Predmetni propis neće izazvati troškove građanima i privredi, kao ni administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju navedenog Predloga zakona nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

-Implementacijom predloženih zakonskih rješenja neće nastati međunarodne finansijske obaveze.

-Predlog navedenog zakona ne podrazumijeva obavezu donošenja podzakonskih akata iz kojih će proistići, godine finansijske obaveze

- Primjena navedenih zakonskih rješenja će poboljšati poresku disciplinu poreskih obveznika u dijelu dostavljanja informacija poreskom organu pružanju određenih vrsta usluga u cilju identifikacije kako pružaoca tako i korisnika tih usluga, što ima za posljedicu plaćanje poreza i doprinosa, odnosno povećanje prihoda u bužetu Države.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

-Prilikom izrade navedenog propisa nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

-Prilikom pripreme predloga ovog zakona uključene su sugestije Poreske uprave i Zajednica opština.

-Prilikom izrade navedenog propisa organizovane su konsultacije sa Globalnim forumom o transparentnosti i razmjeni informacija u poreske svrhe i njihovi komentari čine integralni dio navedenog Predloga zakona.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

-Kod implementacije navedenog Predloga zakona ne postoje potencijalne prepreke.

- Tokom primjene navedenog propisa nadležni organi će pojačati inspekcijski nadzor u cilju sprječavanja izbjegavanja izvještavanja o pružanju i korišćenju usluga digitalnih platformi i usluga povezanih sa kriptomovinom i preduzimati mjere u skladu sa zakonom, te shodno tome omogućiti efikasnu

implementaciju predloženog zakona.

- Glavni indikator prema kojim će se mjeriti ispunjenje ciljeva je uspješno sprovođenje postupka razmjene informacija.

- Za implementaciju navedenog propisa zadužena je Poreska uprava.

Datum i mjesto

Podgorica, 05.12.2025 god.

Starješina

Novica Vuković

[Handwritten signature]